

**Fővárosi Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság**  
**1.Bf.128/2016/22. szám**

A Fővárosi Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év december hó 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 14.B.1579/2014/28. számú ítéletét az I. rendű, a II. rendű, a III. rendű vádlott tekintetében megváltoztatja.

Az I. r. vádlott, a II. r. vádlott és a III. r. vádlott bűnösségét további 1 rendbeli társtettesként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba/ és bc/ pont, (5) bekezdés b./ pont] is megállapítja. (tényállás 1/A. pont)

Az I. r. vádlott esetében az 1 rendbeli csalás büntetét [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (6) bekezdés b./ pont] és 3 (három) rendbeli csalás büntetét [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont] folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

A II. r. vádlott esetében az 1 rendbeli csalás büntetét [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (6) bekezdés b./ pont] és 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntetét [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont] folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

Az e vádlott terhére rótt 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás büntetéből 1 rendbeli a Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (4) bekezdés b./ pontja szerint minősül.

A III. r. vádlott esetében 2 rendbeli csalás büntetét [Btk. 373. § (1), (2) bekezdés ba./ és bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont] folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

A megítélt polgári jogi igénnyel kapcsolatos rendelkezést az alábbiak szerint változtatja meg:

Az 1. számú magánfél javára megítélt összeget 25.150.000,- (huszonötmillió-százötvenezer) forintra, a 2. számú magánfél részére megítélt összeget 25.000.000,- (huszonötmillió) forintra, míg a 3. számú magánfél részére megítélt összeget 5.100.000,- (ötmillió-százezer) forintra mérsékli azzal, hogy a III. r. vádlottat is egyetemlegesen kötelezi a Kft. magánfél, a 4. számú magánfél, a 3. számú magánfél és az 5. számú magánfél tekintetében a kártérítés megfizetésére.

A III. r. vádlottat is egyetemlegesen kötelezi a le nem rótt illeték megfizetésére.

A nyomozás során az I. r. vádlott tekintetében a természetben az ingatlanra elrendelt zár alá vételt fenntartja.

A bíróság figyelmezteti a magánfeleket, hogy a bíróság a zár alá vételt feloldja, ha a magánfél a teljesítési határidő lejártától számított 30 (harminc) napon belül nem kért végrehajtást.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 32.640,- (harminckettőezer-hatszáznegyven) forint bűnügyi költségből 16.320,- (tizenhatezer-háromszázhusz) forintot az I. r. vádlott, 16.320,- (tizenhatezer-háromszázhusz) forintot a III. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## **I n d o k o l á s**

A Fővárosi Törvényszék 14.B.1579/2014/28. számú, 2016. év február hó 24. napján - hatályon kívül helyezés miatti megismételt eljárásban - meghozott ítéletével az I. rendű vádlottat 1 rb. a Btk. 373.§ (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (6) bekezdés b./ pontja szerinti; 5 rb. a Btk. 373.§ (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (5) bekezdés b./ pontja szerinti; és 1 rb. a Btk. 373.§ (1), (2) bekezdése ba./,bc./ pont (4) bekezdés b./ pontja szerinti részben társtettesként elkövetett csalás büntette miatt - halmazati büntetésül - 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 365 napi tétel - 3000.- Ft napi tétel összegű - pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható a szabadságvesztés utólagos elrendelése esetén, és a pénzbüntetés átváltoztatásáról a meg nem fizetése esetére.

A II. rendű vádlottat 4 rb. a Btk. 373. § (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (6) bekezdés b./ pontja szerinti és 3 rb. a Btk. 373. § (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (5) bekezdés b./ pontja szerinti társtettesként elkövetett csalás büntette; továbbá 3 rb. a Btk. 373. § (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (5) bekezdés b./ pontja szerinti bűnsegédként elkövetett csalás büntette miatt - halmazati büntetésül - 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 365 napit tétel - 3000.- Ft napi tétel összegű - pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható az utólagos elrendelése esetén, és a pénzbüntetés átváltoztatásáról a meg nem fizetése esetére.

A III. rendű vádlottat 3 rb. a Btk. 373. § (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (5) bekezdés b./ pontja szerinti és 1.rb. a Btk. 373. § (1), (2) bekezdése ba./, bc./ pont (4) bekezdés b./ pontja szerinti társtettesként elkövetett csalás büntette miatt - halmazati büntetésül - 1 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a vádlott a büntetés kétharmad részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható az elrendelése esetén.

Az I. r. és a II. rendű vádlottat egyetemlegesen kötelezte kártérítés és eljárási illeték megfizetésére, illetőleg mindhárom vádlottat a bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a kiszabott büntetés súlyosítása végett mind a három vádlott terhére fellebbezést jelentett be.

Az I. rendű vádlott és védője felmentés végett fellebbeztek, a II. rendű vádlott az ok megjelölése nélkül, míg védője a bűnösség megállapítása és a polgári jogi igény megítélése miatt, a III. rendű vádlott ugyancsak az ok megjelölése nélkül, a védője felmentés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.310/2016/1. számú átiratában az ügyész fellebbezését fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként megalapozott, hiánytalan és kellően megindokolt ítéletet hozott. A megalapozott tényállásból okszerű következtetést vont a vádlottak bűnösségére, és a bűncselekményt is törvényesen minősítette, de a büntetés kiszabása során tévedett, mert nem vette kellően figyelembe a bűncselekmény tárgyi súlyát, és eltúlzott jelentőséget tulajdonított az időmúlásnak. Mivel a kiszabott mértékű büntetés nem szolgálja megfelelően a büntetési célokat, ezért mindhárom vádlottal szemben a büntetés súlyosítását, közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását és a büntetés felfüggesztésének mellőzését indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén nem képviseltette magát.

Az I. rendű vádlott védője írásban előterjesztett indítványában védence felmentését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Kifejtette, hogy nem állapítható meg a jogtalan haszonszerzési célzat, ezért e tényállási elem hiányában nem valósult meg bűncselekmény. Védence maga is megtévesztett volt, jóhiszeműen járt el, a cselekményben pénzhordó szerepet játszott és nem tett anyagi előnyre szert. Az elsőfokú ítélet ezzel ellentétes megállapításai megalapozatlanok, iratellenesek és jogszabálysértőek.

Az I. rendű vádlott külön is benyújtotta fellebbezésének írásbeli indokait.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén az I. rendű vádlott védője fenntartotta fellebbezését és az írásban előterjesztett indokolásra hivatkozva annak tartalmát csak annyiban egészítette ki, hogy a polgári jogi igény elbírálásával kapcsolatos kármegtérülés nem került kellően tisztázásra. Erre figyelemmel indítványozta e körben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a polgári jogi igény egyéb útra való utasítását.

A II. rendű vádlott védője az 1/A tényállást iratellenesnek tartotta, míg a 2., 4. és 5. tényállási pontok tekintetében - ahol a védence bűnsegédi minőségben került marasztalásra - felmentést indítványozott, mert álláspontja szerint a nem kellően körülírt cselekmény tényállása megalapozatlan, védence nem tudott a társai magatartásáról. E védő is vitatta a polgári jogi igény körében hozott rendelkezést, és csatlakozott az egyéb útra való utasításra vonatkozó indítványhoz. A büntetéssel kapcsolatban az ügyészi indítvány elutasítását kérte a 10 évet meghaladó időmúlásra hivatkozva, amely nem a védence magatartására volt visszavezethető, és amelyben szerepet játszott a vádlotton kívüli okból bekövetkezett hatályon kívül helyezés miatti megismétlés.

A III. rendű vádlott védője is fenntartotta a fellebbezését. Kifejtette, hogy álláspontja szerint miért megalapozatlan a vádlottak előzetes megállapodására vont következtetés, a jogtalan haszonszerzési célzat, a hitelintézetre való hivatkozás. Kiemelte, hogy a védence csak bemutatta egymásnak az ügy szereplőit, és a II. rendű vádlott személyazonosságát nem ismerte.

Az I. r. és a II. rendű vádlott nem jelent meg a nyilvános ülésen, de távollétük nem volt akadálya az ügy felülbírálatának. A jelenlévő a III. rendű vádlott az utolsó szó jogán védőjéhez csatlakozva ártatlanságára hivatkozott, és kiemelte, hogy - az ügy sértettjeként - maga is feljelentést kívánt tenni, de ebben az 1. számú tanú megelőzte.

Az ellentétes irányú fellebbezések másként voltak alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a kétirányú perorvoslatok alapján eljárva az elsőfokú ítéletet és a megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint teljes körben felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartása mellett járt el, egyben figyelemmel volt a hatályon kívül helyező határozatban előírt bizonyításra és az abban foglalt iránymutatásokra, azoknak teljes mértékben eleget tett; az ügyfelderítési kötelezettségét hiánytalanul teljesítette.

Behatóan megvizsgálta a vádlottaknak az eljárás különböző szakaszaiban tett vallomását, a tanúk előadását, az okirati bizonyítékokat és a kellően felderített bizonyítási anyagot az ítéletben irathűen rögzítette. Az egyes bizonyítékok tartalmát, bizonyító erejét egyenként és egymással összevetve is alaposan megvizsgálta és elemzően értékelte. A logikai mérlegelő munkájának minden fázisáról beszámolt, és a bizonyítékokat mérlegelő tevékenység alá vonta. Ennek során logikai hibát nem vétett, és az ügy felderítése mellett az indokolási kötelezettségének is kimerítően eleget tett.

Az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges valamennyi bizonyítékot figyelembe vette, az ellentmondásokat a megismételt eljárásban kellően tisztázta, az ésszerű gondolkodás szabályai szerinti mérlegelést elvégezte, és az indokolási kötelezettségét is körültekintően, meggyőzően és részletesen teljesítette.

A bizonyítékok összevetése után nem maradt kétség afelől, hogy a vádlottak szándékegységben jártak el a sértettek megtévesztése során. A kitalált történet körvonalaiiban egyezőséget mutatott és a kölcsön címén befektetési célra átvett összegeknek a II. rendű vádlotthoz kerülése után nyoma veszett. A cselekmény során teljesített kifizetések részben a tévedésben tartást szolgálták, részben alapot adtak további pénzeszközök sikeres átvételéhez.

Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy fel sem merült, hogy az I. rendű vagy a III. rendű vádlott megtévesztés áldozata lett volna, ezért maga is sértett lenne. Az általuk bizonyítottan a sértettek felé előadott megtévesztő történet ezt eleve kizárta. Az elsőfokú bíróság bemutatta azokat a pontokat, magatartási elemeket, amelyek kizárják a vádlottak ilyen védekezésének minden valóság alapját.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az irányadó tényállást a vádlottak védekezésével szemben a sértettek előadása, és az egyéb bizonyítékok összevetése alapján állapította meg.

A vádlottak ellentmondó nyilatkozata önmagában cáfolja az ártatlanságukat, ahogy erre több esetben is utal az elsőfokú bíróság.

Az I. rendű és a III. rendű vádlott által a megtévesztett sértetteknek előadott valótlán történet és valótlán munkakörre való hivatkozás azonos volt. A „kamatok” elakadása után is vett még át pénzt az I. rendű vádlott, és bár arra hivatkoztak, hogy el sem hangzott a hitelintézetre való hivatkozás a fizetési gondok esetén mégis ezzel magyarázták a pénzforrás elapadását. Az I. rendű vádlott pedig, ha a hivatkozása szerint meg lett volna tévesztve a fizetés elmaradásánál nem a korábbi állításait

tagadja le, és nem egy újabb variációval áll elő, és nem csak az együttműködés látszatát keltve viszonyul a sértettekhez. A 2. számú tanút fel lehetett jelenteni, hiszen ilyen személy nem létezett, arra pedig nem számítottak a vádlottak, hogy az egyik sértett által felfogadott magánnyomozó képes lesz felfedni a II. rendű vádlott valódi személyazonosságát.

Mindezek ismételt elemző kifejtése szükségtelen, hiszen azt az elsőfokú bíróság az ítéletében helytállóan és a kellő részletességgel elvégezte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott volt, mentes a Be. 351. §-ban felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, ezért a másodfokú eljárásban is irányadó volt és a felülbírálat alapját képezte.

A tényállást csak annyiban kellett érinteni a másodfokú eljárásban, hogy:

- az elsőfokú ítélet 9. oldalán elírás folytán helytelenül szerepel az 1. számú magánfél sértettől felvett összeg, mert az helyesen 25.650.000,- forint volt.
- a 11. oldal V. pont második bekezdésében a sértett neve elírásra került, az helyesen 5. számú magánfél (amelynek javítása különösen a megítélt polgári jogi igény miatt nem maradhatott el akkor sem, ha értelemszerű)
- a 12. oldalon a 6. számú magánfél sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetési ideje 2006. év május hónap.

E kiegészítésekkel az elsőfokú ítélet tényállása a másodfokú eljárásban is irányadó volt és a felülbírálat alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és nagyrészt törvényes a bűncselekmény jogi minősítése, továbbá a Btk. 2. § által szükséges állásfoglalás az anyagi jogszabályok időbeli alkalmazását illetően.

A védők felvetése kapcsán annyit érdemes rögzíteni, hogy a csalás bűncselekményénél tényállási elemként megkívánt jogtalan haszonszerzési célzat eredménye nem feltétlenül a megtévesztést végrehajtó elkövetőnél realizálódik.

A tényállás 1/A pontja esetében a vádlottak terhére 1 rb bűncselekményt állapított meg az elsőfokú bíróság. A sértett megtévesztése és a tőle való pénzfelvétel időpontja 2005. március 24. és december 11., amely időpontok egymástól távolabbiak, mint amennyit a bírói gyakorlat elfogad egységes akarat elhatározásként és ekként folytatólagosnak minősíthető cselekményként. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a sértett sérelmére 20 millió forintra megállapított elkövetést 2 rb. egyenként 10 millió forint elkövetési értékre megvalósított bűncselekményként értékelte.

Az elsőfokú bíróság az indokolásában - helyesen - folytatólagos elkövetést állapított meg, de ezt a rendelkező részben foglalt jogi minősítésnél, az egyes vádlottak terhére felrótt bűncselekmények megnevezésénél nem tüntetett fel. A másodfokú bíróság a tényállás 1/B, 2., 3. és 4. pontjaiban körülírt bűncselekményeket folytatólagosként nevezte meg a rendelkező részben is.

A II. rendű vádlott esetében az 5. tényállási pontban írt és az 5. számú magánfél sérelmére elkövetett bűncselekmény minősítése tévesen került megjelölésre, ezért azt az ítélet tábla pontosította.

Az elsőfokú bíróság feltárta és határozatában felsorolta a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító tényezőket, és azokat nagyrészt a súlyuk szerint értékelte.

Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése kapcsán az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság enyhébb büntetést szabott ki, mint amit a bírói gyakorlat az azonos tárgyi súlyú bűncselekmények esetében alkalmaz. Ellenben az igen jelentős időmúlásnak és az okozott kár részbeni megtérítésének valóban jelentős büntetés-csökkentő hatást kell tulajdonítani, és a vádlottak az elkövetés óta nem valósítottak meg újabb bűncselekményt. Összességében a kiszabott büntetés enyhe, de a fentiek miatt nem eltúlzottan, és a törvény csak az utóbbi esetben teszi kötelezővé a kiszabott büntetés megváltoztatását, ezért a másodfokú bíróság nem adott helyt az ügyész indítványának.

Az elsőfokú bíróság elbírálta a polgári jogi igényt, de a kötelezésnél nem volt figyelemmel a megtérült kárra, noha a tényállásban ezt pontosan feltüntette. A másodfokú bíróság a megtérült kár mértékével csökkentette a kötelezést, ezzel az ítélet történeti tényállásával összhangba hozta a rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság a III. rendű vádlottat nem vonta be a kártérítés megfizetésébe, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta azon sértettek esetében, ahol a III. r. vádlott is részt vett a sértettek megtévesztésében.

A nyomozás során zár alá vételre került az I. rendű vádlott tulajdonában álló ingatlan a polgári jogi igény biztosítására. Az elsőfokú ítélet e körben nem tartalmazott rendelkezést. A tárgyalási jegyzőkönyvben az I. rendű vádlott akként vallott, hogy az ingatlant már értékesítette, de az még a nevén szerepel. Mivel a közhiteles nyilvántartás adatai szerint az ingatlan tulajdonosa az I. r. vádlott és a nyomozás során a zár alá vétel elrendelésre és a foganatosító végrehajtó jelzése szerint az ingatlan nyilvántartásba megküldésre került, ezért a zár alá vétel kérdésében döntenie kellett.

A másodfokú bíróság a zár alá vételt fenntartotta, ezzel biztosítva a végrehajtási eljárás eredményességét, egyben rögzítette a törvényes figyelmeztetést, miszerint csak a végrehajtási kérelem be nem nyújtása esetén oldja fel a bűnügyi zárlatot.

Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti megváltoztatása a Be. 372. § (1) bekezdésén alapul.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése kizárja a fellebbezés további lehetőségét. A másodfokú eljárásban megállapított további egy rendbeli bűncselekmény nem új marasztalás, ebben a bűncselekményben az elsőfokú bíróság is elítélte a vádlottakat, mindössze a jogi minősítés teremtett alaki halmazatot, ezért nem nyílt meg a harmadfokú eljárás.

**Budapest, 2016. év december hó 6. napján.**

**. Rédei Géza s.k.**  
a tanács elnöke

**. Mató Ágnes s.k.**  
előadó bíró

**. Vincze Piroska s.k.**  
bíró

**Budapest, 2016. év december hó 6. napján.**

A Fővárosi Törvényszék 14.B.1579/2014/28. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf. 128/2016/22. számú határozatában foglalt változások mellett az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű vádlottal szemben jogerős és a szabadságvesztés büntetés kivételével végrehajtható.

**. Rédei Géza s.k.** a  
tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő